

שבת פרשת כי-תשא

ח"י אדר א תשפ"ב

גיליון מס' 6

מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

הרב ויצמן

נקודה מתוך
"לחיות עם פרשת השבוע"

כי כן מנהג ה' יתברך - "נשאתני ותשליכני"

הר הבית, סיני ועוד חלקים נרחבים בארץ ישראל. אך לאחר זמן לא רב הממשלה החליטה לתת לאויב את הר הבית וסיני ובנוסף לא לספח לריבונותה חבלי ארץ רבים שנכבשו. התחושה הייתה שעם ישראל קיבל מתנה ש"גדולה עליו" והוא עדיין אינו ראוי לה.

אני זוכר שהשאלה הזו עלתה בזמנו באופן מאוד חזק: מדוע הקב"ה נותן לנו, אם מיד אחר כך זה נלקח מאתנו? נדמה ש"מי השילוח" כאן מסביר בדיוק את התהליך, שמלכתחילה כך הדברים נעשים באופן מדויק - "כי כן מנהג ה' יתברך". הקב"ה מראה לנו את הדבר בגדלותו, ואחר כך מגיע השלב שאותה מתנה נאבדת לנו, ותפקידנו להשיבה אלינו ביגיעה ועמל. בעל "מי השילוח" מדבר על עמל של תפילה וצעקה, אך ניתן להוסיף יגיעה של עבודת המידות, מעשים טובים ולימוד תורה.

ניתן לראות את התהליך הזה בעינינו כיום בתחומים רבים; בפוליטיקה, בביטחון, ביחס של האומות ועוד. היינו בתקופות של הצלחה גדולה, ועכשיו התחושה היא שאנחנו בירידה ונפילה. זה דורש מאתנו תפילה וצעקה וכן עבודה אישית על המידות כדי שנהיה ראויים לשפע האלוקי.

תפקידנו לבנות את עצמנו ככלים הראויים לאור הגדול הזה כדי לזכות בו. ולאחר עבודה על כך, הקניין יהיה קניין גמור ושלם הן לפרט והן לכלל בע"ה.

מתוך השיעור שהועבר בט"ו אדר א תשפ"ב.
השיעור המלא יעלה לאתר הישיבה בקרוב.

האדמו"ר מאיזביצה בספרו "מי השילוח" מסביר את הקשר בין תחילת הפרשה ושמה "כי תשא" לבין חטא העגל שמגיע בהמשך הפרשה ובו עם ישראל נופל ממדרגת "אני אמרתי אלהים אתם ובני עלינו כלכם":
"לך רד כי שיחת עמך" - בזה החטא נאבד מישראל כל ההדר שקבלו בזה הפרשה בסדר קדושה והתנשאות. **כי כן מנהג השי"ת** שאדם מקבל טובה ואחר כך נעלה ממנו, ועל ידי זה מרעים וצועק בכל לבו ומתפלל להשי"ת כמו שכתוב בתהלים 'כי נשאתני ותשליכני' (תהלים קב). ועל ידי זה הצעקה מחזיר לו השי"ת כל מה שאבד בהוספת טובה, ובוזה נקראו הטובות על שמו כי קנה אותם ע"י שסבל מהם... וע"י זה נקבע הקדושה בלבו יתד שלא תמוט לנצח".

האדמו"ר מאיזביצה מביא לפנינו סדר תמידי החוזר על עצמו בהנהגה האלוקית - "כי כן מנהג השי"ת" - זהו תהליך שבו הקב"ה מרים את האדם למעלה גבוהה ואז מפילו עד שהוא מתפלל וצועק לה' ועל ידי זה הוא קונה את הדברים באופן שתיקבע הקדושה בליבו לנצח.

כך היה בחטא העגל שהגיע מיד אחרי מתן תורה, כך עם אדם הראשון בגן עדן, וכן היה בתקופה שיותר קרובה אלינו - ב'מלחמת ששת הימים' שהייתה ממש בבחינת "נשאתני ותשליכני" באופן עוצמתי ביותר. ב'ששת הימים' היו ניסים גלויים שבהם תוך זמן קצר כבשנו את ירושלים,

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה וברשי"י

3. האם אנחנו נענשים על חטא העגל עד היום?

2. באיזה אופן קידשו הכהנים את ידיהם ואת רגליהם?

1. מאיזה "חומר" היה המטבע שהראה הקב"ה למשה?

חוזים כאלו? הכא...

"החירות היא השלימות העליונה שגם הלוחות נשתבחו בה: 'אל תקרי חרות אלא חירות'"
(הרב יחזקאל סרנא זצ"ל בספרו "דליות יחזקאל" ח"ג עמ' רי"ג)

בבניית התשתית של המשכן – האדנים, כך שכל אחד שותף שווה בבניית בסיס המשכן. אך מצד שני כשכל אחד מעם ישראל בא לידי ביטוי באופן עצמאי, זה יוצר בעייתיות של חוסר אחדות – כשכל אחד הוא נפרד ונבחן על מעשיו בפני עצמו זה עלול להיות מסוכן.

בפתיחת פרשת כי תישא אנחנו פוגשים חיבור של כמה עניינים הנראים בתחילה לא קשורים אחד לשני; מחד, יש רצון למנות את עם ישראל. מאידך המנין של עם ישראל עלול ליצור בעיה של נגף בעם. ובנוסף, יש צורך לגייס כספים לבניית המשכן.

וכך מביא את הדברים הרמב"ן, שמדבריו נראה שאין קשר מהותי בין המנין לכסף בניית המשכן: "הנה צויתך כאשר תמנם שיתנו כופרם ועתה יתנו מעצמם הכופר ותתן אותו על עבודת אהל מועד".

נראה לכאורה שהתורה "תופסת טרמפ" על מנין בני ישראל כדי לגייס כסף להקמת המשכן. אך לא כל כך מובן מה הצורך במציאת פיתרון גיוס כספים שכזה, שהרי בפרשת תרומה מצאנו שעם ישראל התנדב בשמחה וברצון לתת מהונו לבניית המשכן.

נדמה שהעניין כאן הוא לא השיטה החדישה שנמצאה לגיוס כספים, אלא שיטתו קשר מהותי בין המנין למשכן וכן לצורך באיסוף הכסף דוקא בעזרת "מחצית השקל". המלבי"ם מסביר כיצד מחצית השקל מכפרת על המנין כדי להימנע מהמגיפה: "ועוד כתבתי שם טעם, כי כל עוד שהעם מתאחדים והם כלם כאיש אחד זכות הרבים גדול מאד. אבל כשמונים אותם, שאז מפרידים כל איש בפני עצמו ויחופשו מעשיהם ואז ישלט בהם נגף. ולתקן זה צוה שכל אחד יתן מחצית השקל, שזה מורה על אגודתם שכל יחיד הוא רק מחצית ולא דבר שלם וצריך שיצטרף אחר עמו עד יעשה כדבר שלם".

תפקידו של המנין הוא לתת משמעות לכל אחד ואחד מעם ישראל. המשמעות המיוחדת של כל אחד באה לידי ביטוי

בתפילת כל נדרי, בפתחו של יום הכיפורים הקדוש, אנחנו אומרים את הפסוק "ונסלח לכל עדת ישראל כי לכל העם – בשגגה". ומסבירים שכאשר כל עם ישראל מתפלל יחדיו, גם מה שנעשה ע"י אנשים פרטיים בדון נחשב כשגגה. זה כוחה של האחדות. וכאן בדיוק מגיעה המהות של מחצית השקל – המחברת את כל עם ישראל לשותפים שווים ומאוחדים בבניית התשתית הבסיסית של מקום השכינה.

אם כן, ישנו קשר מהותי בין מנין עם ישראל הנותן מקום לכל אחד עם אישיותו המיוחדת, לכך שכל אחד שותף בבניית תשתית המשכן, בעזרת האמירה שבסופו של דבר עם כל המיוחדות האישית כל אחד הוא רק בבחינת חצי – ויחדיו אנו יוצרים את השלם.

החיבור הזה הוא גם מה שבסופו של דבר מונע את המגיפה העלולה להגיע כשכל אחד הוא אדם נפרד. בניית המשכן על ידי עם ישראל מגיעה מתוך הבנה שאנחנו לא מלאכים ולא שלמים, ולכן זקוקים לכפרה וזקוקים אחד לשני כדי להשתלם. איננו מטשטשים את חוסר השלמות הזו, ואף יש לנו דרך להתמודד איתה בעזרת נתינת מחצית השקל ע"י כל אחד מעם ישראל. נתינה זו בונה את האחדות בינינו ונותנת אפשרות לכך שהקב"ה ישכון בתוכנו. "שְׁאֵל מְרוֹם עֵינֶיךָ וְרְאוּ מִי בְרָא אֱלֹהֵי הַמּוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא מְרַב אוֹנִים וְאִמְצִי כֹחַ אִישׁ לֹא נִעְדָּר" (ישעיהו מ, כו).

צהלה כהן

הזוית הנשית | "אופס, התחלף דור"

רק לפני רגע חגגנו את ברית המילה שלו באולם בית המדרש.

רק לפני רגע הוא זחל על המדרגות לכיוון עזרת הנשים, ישב על כתפיו של אבא שלו בריקודים בתפילה.

והנה הוא שוב כאן – הפעם כתלמיד מן המניין. יושב בבית המדרש ולומד, סופג את התורה המיוחדת כל כך של המקום. וכשאני מגיעה לבקר אותו, אני מגלה שכמו במין שעשוע של הזמן, הדירה שלו בפנימייה היא בדיוק אותה דירה שבה גרנו כזוג צעיר בחודשיים שלאחר החתונה, עד שהבית שלנו התפנה...

ממש כמו בשיר "זו ילדותי השנייה", גם כאן הבכור שלי מחזיר אותי לימים קסומים. לשנים הראשונות של בניית הבית שלנו כשאנו חוסים בצילה של הישיבה. התורה שהוא ינק בבית כל השנים באה לידי ביטוי בכך שגם הוא רוצה עכשיו ללמוד ישירות מהמקור. ובשבילי זאת זכות גדולה לדעת שיש המשכיות, יש חיבור לתורה הגדולה הזאת. דור הולך ודור בא, והתורה לעולם עומדת.

צהלה כהן היא עורכת ספרותית עצמאית, אשתו של ר' עמי כהן והם מתגוררים בהוד השרון

בלי ששמתי לב איך שהזמן חלף, אני מוצאת את עצמי אימא לתלמיד שיעור א' בישיבת מעלות. בהינף רגע זה מחזיר אותי לאותם ימים רחוקים בישיבה, בתור אברכיית צעירה כשזכיתי לחוות את הישיבה מהצד: את האווירה המיוחדת, הרבנים, התורה המאירה, החגים והשבתות. להגיע למעלות זה תמיד לחזור למקום חם ונעים עמוק בלב. מקום של התחלה, של בניית בית, מקום של תורה, וגם מקום עם נוף מדהים שיש רק במעלות.

רק לפני רגע צעדתי ברחוב למכולת, נפעמת כל פעם מחדש מהנוף... כשצעדתי שם הרגשתי כאילו בוחבוט (ראש המועצה דאז) תלה טפטים נהדרים על קירות העיר במיוחד בשבילי...

רק לפני רגע עליתי במדרגות האינסופיות לתפילת ערב שבת בישיבה, כשהתינוק הקטן שלי עליי במנשא (מי מסוגל לסחוב עגלה את כל המדרגות האלה?).

רק לפני רגע ישבתי עם חברות בערב לשמוע את דבריה של הרבנית, מרגישות את הזכות הגדולה שנפלה בחלקנו. כל כך חשוב ומשמעותי היה לנו, הצעירות, שהיא מפנה לנו מזמנה ומעניקה לנו מהחכמה וההניסיון שלה.

רמזים לפעית הילדים (מומלץ להדפיס מהקישורים לפני שבת):
1. רש"י"ל, ג.
להרחבה: ספר "לחיות עם פרשת השבוע", פרשת תרומה, "כיצד מונחים הסכס שלום?" עמ' 311 והלאה.
<https://yesmalot.co.il/9572/> ובקישור: <https://yesmalot.co.il/6168/>
2. רש"י"ל, ט.
להרחבה: ספר "לחיות עם פרשת השבוע", פרשת כי תשא, "על נטילת זרים" עמ' 338 והלאה.
<https://yesmalot.co.il/6168/> ובקישור: <https://yesmalot.co.il/6167/>
3. רש"י"ל, יד.
להרחבה: ספר "לחיות עם פרשת השבוע", פרשת כי תשא, "יה עשה לנו העגלה" עמ' 336 והלאה.
<https://yesmalot.co.il/6167/> ובקישור: <https://yesmalot.co.il/6167/>

